

Dosarul nr. 3ra-562/2020

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (G. Ciobanu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol)

Î N C H E I E R E

10 iunie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Pichik Anatolii împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, intervenient accesoriu Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” cu privire la anularea actelor administrative, obligarea calculării și achitării pensiei,

împotriva deciziei din 07 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 18 ianuarie 2018 Pichik Anatolii a înaintat cerere de chemare în judecată, concretizată ulterior, împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, intervenient accesoriu Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” prin care a solicitat anularea deciziei nr. 94/2018/50537 din 29 octombrie 2018, recunoașterea ca fiind ilegal răspunsul nr. Aud-63/89-18 din 15 decembrie 2018, obligarea calculării și achitării pensiei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că conform carnetului de muncă a început activitatea la 26 august 1975, fiind angajat în funcția de lăcătuș. Începând cu 29 ianuarie 2018 a beneficiat de pensie anticipată pentru limită de vârstă, cuantumul căreia constituia 2953,33 de lei. La data de 16 noiembrie 2017 de către Casa Națională de Asigurări Sociale, Oficiul teritorial Chișinău, Botanica, în adresa sa, a fost expediată decizia privind refuzul stabilirii pensiei prin care s-a decis: „A refuza dlui Pichik Anatolii în stabilirea pensiei anticipate pentru limită de vârstă în conformitate cu art. 15¹ alin. (1), (3) din Legea nr. 156-XIV din 14.10.1998 privind sistemul public de pensii, din motivul că solicitantul nu a realizat stagiul complet de cotizare prevăzut de art. 42 alin. (1) – 33,5 ani. La data depunerii cererii Pichik Anatolii confirmă stagiul total de cotizare de 31,8 ani”.

A menționat reclamantul că după recepționarea scrisorii a adresat cerere directorului general al ÎS „Calea Ferată” prin care a solicitat să-i fie eliberată confirmarea activității sale pentru perioada anilor 1999–2000. ÎS „Calea Ferată” i-a eliberat certificatul cu indicarea salariului, astfel dânsul a înlăturat neajunsurile indicate în decizie și a prezentat setul de acte solicitat.

Reclamantul a relatat că la data de 29 octombrie 2018, Casa Națională de Asigurări Sociale Oficiul Teritorial Chișinău, Botanica a expediat în adresa sa decizia privind refuzul stabilirii pensiei prin care s-a decis: „A refuza dlui Pichik Anatolii în stabilirea pensiei anticipate pentru limită de vârstă în conformitate cu art. 15¹ alin. (1), (3) din Legea nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii, din motivul că solicitantul nu a realizat stagiul complet de cotizare prevăzut de art. 42 alin. (1) – 33,5 ani. Venitul asigurat realizat după 01 ianuarie 1999 se confirmă în baza datelor contului personal de asigurări sociale a persoanei. Perioada de activitate confirmată prin certificatul de salariu, eliberat de arhiva ÎS „Calea Ferată” de la 01 ianuarie 1999 până la 30 septembrie 2000, nu poate fi inclusă în stagiul de cotizare și la determinarea venitului mediu lunar asigurat. În baza certificatelor cu privire la salariu, eliberat de arhivă, stagiul și venitul se confirmă numai în cazul, în care persoanele au desfășurat activitate în cadrul entităților economice lichidate. La data depunerii cererii lui Pichik Anatolii se confirmă stagiul total de cotizare de 32,1 ani.

A susținut reclamantul că după recepționarea deciziei a adresat cerere directorului general a ÎS „Calea Ferată” prin care a solicitat eliberarea confirmării activității sale pentru perioada anilor 1999–2000. ÎS „Calea Ferată” i-a eliberat certificat cu indicarea salariului. După recepționarea certificatului l-a prezentat Casei Naționale de Asigurări Sociale, Oficiul Teritorial Chișinău, Botanica.

La data de 01 noiembrie 2018 a recepționat decizia din 29 octombrie 2018, emisă de Casa Națională de Asigurări Sociale Oficiul Teritorial Chișinău, Botanica privind refuzul stabilirii pensiei. Ulterior, s-a adresat cu cerere prealabilă președintelui Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin care l-a informat că a prezentat documentele solicitate de Casa Națională de Asigurări Sociale, Oficiul teritorial Chișinău, Botanica, însă i-a fost refuzat în stabilirea pensiei.

Astfel, prin răspunsul nr. Aud-63/89-18 din 15 decembrie 2018, Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova i-a comunicat că urmează să adreseze la ÎS „Calea Ferată” cerere de a prezenta confirmarea activității pentru anii 1999–2000.

Prin hotărârea din 15 noiembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, cererea de chemare în judecată înaintată de Pichik Anatolii a fost admisă integral.

S-a constatat ca fiind ilegală și s-a anulat decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Botanica, mun. Chișinău privind refuzul stabilirii pensiei nr. 94/2018/50537 din 29.10.2018 în privința lui Pichik Anatolii, cu menținerea deciziei nr. 94/2018/2143 din 23 februarie 2018 a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Botanica, mun. Chișinău privind stabilirea pensiei anticipate în privința lui Pichik Anatolii.

S-a constatat ca fiind ilegal și s-a anulat răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale din 15 decembrie 2018 nr. Aud-63/89-18, prin care s-a respins cererea prealabilă a lui Pichik Anatolii.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să-i calculeze și să-i achite lui Pichik Anatolii, pensia pentru limita de vârstă, în baza deciziei nr. 94/2018/2143 din 23 februarie 2018 privind stabilirea pensiei anticipate, în privința lui Pichik Anatolii.

Prin decizia din 07 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale și a fost menținută hotărârea din 15 noiembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani.

Pentru a decide astfel instanța de apel a reținut că sunt întemeiate concluziile primei instanțe precum că decizia emisă de Casa Teritorială de Asigurări Sociale Botanica, mun. Chișinău privind refuzul stabilirii pensiei nr. 94/2018/50537 din 29 octombrie 2018 în privința lui Pichik Anatolii și răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale din 15 decembrie 2018 nr. Aud-63/89-18, prin care s-a respins cererea prealabilă a lui Pichik Anatolii, sunt neîntemeiate și ilegale. Astfel, corect a fost menținută decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Botanica, mun. Chișinău nr. 94/2018/2143 din 23 februarie 2018 privind stabilirea pensiei anticipate în privința lui Pichik Anatolii.

Casa Națională de Asigurări Sociale urma să calculeze și să achite lui Pichik Anatolii, pensia pentru limita de vârstă, în baza deciziei nr. 94/2018/2143 din 23 februarie 2018 privind stabilirea pensiei anticipate, în privința lui Pichik Anatolii.

La 12 februarie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs nemotivat, iar la 02 martie 2020 a declarat recurs motivat împotriva deciziei din 07 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei hotărâri noi.

În motivarea recursului a invocat că decizia instanței de apel este neîntemeiată și ilegală, deoarece nu a analizat multilateral actele normative și legislația în vigoare ce reglementează astfel de litigii, precum și nu au fost dovedite circumstanțele considerate de prima instanță și instanța de apel ca fiind stabilite.

A indicat recurentul că certificatele de salariu eliberate de arhivă se includ la confirmarea stagiului de cotizare numai în cazul, în care persoanele au desfășurat activitate în cadrul entităților economice lichidate. Astfel, intimatul a prezentat certificate de salariu din cadrul entității Calea Ferată din Moldova, succesor în drepturi al întreprinderii de transport și expediții „CFM Expediția”, certificatele prezentate de intimat nu pot fi incluse în stagiul de cotizare.

Recurentul a menționat că în anul 2000 întreprinderea de transport și expediții „CFM Expediția” a fost lichidată, iar declarațiile persoanelor asigurate (REV5), pentru perioada 1999–2000, nu au fost depuse către CNAS. Declarațiile urmau a fi depuse de ÎS „Calea Ferată” fiind succesor în drepturi al întreprinderii de transport și expediții „CFM Expediția”.

Consideră recurentul că intimatul urma să se adreseze cu cerere la CTAS Botanica pentru recalcularea pensiei cu includerea în stagiul de cotizare și venitul asigurat a perioadei de activitate din cadrul întreprinderii de transport și expediții „CFM Expediția”. Recalcularea pensiei potrivit art. 33 alin. 5 al Legii nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii, urma să fie efectuată începând cu luna următoare celei în care a fost depusă cererea și actele necesare la organul de asigurări sociale.

La 25 martie 2020, Curtea Supremă de Justiție a expediat participanților la proces copia recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, împotriva deciziei din 07 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, însă Pichik Anatolii nu și-a valorificat dreptul său de a formula referință la cererea de recurs.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În contextul prevederilor art. 245 din același cod, recursul se depune la instanța

de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Materialele dosarului confirmă faptul că decizia din 07 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată participanților la proces și recepționată de către Casa Națională de Asigurări Sociale la data de 04 martie 2020.

Prin urmare, recursul declarat de către Casa Națională de Asigurări Sociale, a fost depus în termenul prevăzut de lege.

Examinând temeiurile recursului depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs.

Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art.246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin.(2) din Codul administrativ.

În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către Casa Națională de Asigurări Sociale este inadmisibilă.

Conform art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh